

Sygn. akt III U 228/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2019r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Danuta Poniatowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Marta Majewska-Wronowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 marca 2019r. w Suwałkach

sprawy **J. K.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę pomostową

w związku z odwołaniem J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 10 stycznia 2019 r. znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt III U 228/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 10.01.2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił J. K. prawa do emerytury pomostowej. Wskazując na przepisy ustawy z dnia 19.12.2008 r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 664 ze zm.) oraz ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz.1270 ze zm.) podniósł, iż wnioskodawca po 31.12.2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

Do stażu pracy w warunkach szczególnych zgodnie z art. 4 w zw. z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych organ rentowy nie uwzględnił okresów zatrudnienia od 10.11.1979 r. do 8.01.1981 r., od 1.01.1983 r. do 31.05.1986 r., od 22.09.1986 r. do 14.11.2002 r. i od 1.09.2008 r. do 31.12.2008 r. z uwagi na to, że pracodawcy nie potwierdzili, że w tych okresach wnioskodawca wykonywał pracę wymienioną w załączniku 1 lub 2 ustawy o emeryturach pomostowych.

W odwołaniu od tej decyzji J. K. domagał się jej zmiany i ustalenia, że przysługuje mu prawo do emerytury pomostowej po uwzględnieniu do stażu pracy w warunkach szczególnych tych okresów zatrudnienia, które wykazał dokumentami złożonymi do organu rentowego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie Podtrzymał podstawy skarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje :

J. K. urodził się (...), a więc w (...)w dacie wydania przez organ rentowy pierwszej decyzji o odmowie prawa do emerytury pomostowej, miał ukończone 60 lat. Wyrokiem tut. Sądu z 9.05.2017 r. w sprawie sygn. akt III U 137/17 jego odwołanie od tej decyzji zostało prawomocnie oddalone. Rozpoznając odwołanie, Sąd nie badał wówczas wszystkich przesłanek nabycia prawa do emerytury pomostowej, gdyż wystarczyło ustalenie, że J. K., składając wniosek o emeryturę, nie rozwiązał stosunku pracy.

W dniu 18.12.2018 r. J. K. wystąpił ponownie z wnioskiem o emeryturę pomostową. Do wniosku dołączył świadectwo pracy z 20.12.2018 r. wystawione przez Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o., z którego wynika, że był zatrudniony w tym przedsiębiorstwie od 1.09.2008 r. do 20.12.2018 r. jako kierowca samochodu ciężarowego (k. 47 tom IV akt rentowych).

Organ rentowy za udowodniony uznał staż sumaryczny 40 lat 4 miesiące i 8 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Do stażu pracy w warunkach szczególnych w myśl art. 4 ustawy z dnia 19.12.2008 r. o emeryturach pomostowych uznał 16 lat 5 miesięcy i 23 dni, natomiast do stażu pracy w warunkach szczególnych w myśl art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych nie uznał żadnego okresu zatrudnienia.

Wnioskodawca przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w następujących okresach:

- od 10.11.1979 r. do 31.05.1986 r. (w tym służba wojskowa), jako kierowca ciągnika w Nadleśnictwie P. (k.8, tom IV akt rentowych);
- od 22.09.1986 r. do 14.11.2002 r., jako kierowca samochodu ciężarowego pow. 3,5 t. w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. (k.9-10, tom IV akt rentowych).

Świadectwo pracy z 20.12.2018 r. wystawione przez Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o., z którego wynika, że był zatrudniony w tym przedsiębiorstwie od 1.09.2008 r. do 20.12.2018 r., jako kierowca samochodu ciężarowego, w punkcie 11, gdzie wpisuje się wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zawiera adnotację „nie dotyczy” (k. 47 tom IV akt rentowych).

Sąd zważył, co następuje :

Ustawa z dnia 19.12.2008 r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 664 ze zm.) zastąpiła nowymi regulacjami, określającymi zasady nabywania wcześniejszych emerytur z tytułu pracy w warunkach szczególnych, przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS, określające zasady przyznawania emerytur z tytułu tego rodzaju pracy. Celem tej ustawy jest ograniczenie kręgu uprawnionych do emerytury z powodu pracy w szczególnych warunkach pracy lub w szczególnym charakterze do mniejszej liczby sytuacji uzasadnionych rzeczywistą koniecznością przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w których oczekiwania osób, które rozpoczęły wykonywanie takiej pracy na starych zasadach, na wcześniejsze przejście na emeryturę powinny zostać zaspokojone. Ustawa ma charakter przejściowy, ograniczając prawo do uzyskania emerytury pomostowej do osób urodzonych po 31.12.1948 r., które pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) rozpoczęły przed 1.01.1999 r. (art. 4 pkt 5 ustawy).

Wskazany cel ustawy o emeryturach pomostowych realizują przepisy określające warunki nabycia prawa do przewidzianego w niej świadczenia, w tym art. 4 i art. 49. W myśl pierwszego z nich, prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31.12.1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący, co najmniej 15 lat;

- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1.01.1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31.12.2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Z unormowania tego wynika, że przy nabywaniu prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy uwzględnieniu podlegają przypadające przed 1.01.2009 r. okresy pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej, jednakże dotyczy to wyłącznie sytuacji spełnienia przez ubezpieczonego wszystkich pozostałych przesłanek określonych w art. 4, gdyż muszą one być spełnione łącznie.

W niniejszym postępowaniu odwołujący nie wykazał, aby spełnił wszystkie wskazane wyżej warunki do przyznania emerytury pomostowej, gdyż nie wykazał, iż po 31.12.2008 r. wykonywał pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze wymienioną w załączniku 1 lub 2 ustawy o emeryturach pomostowych (art. 4 pkt 6).

Możliwość uzyskania emerytury pomostowej przez osoby niespełniające warunku z art. 4 pkt 6 przewiduje natomiast art. 49 ustawy, według którego prawo to przysługuje osobie, która:

- 1) po dniu 31.12.2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Oznacza to, że art. 49 w miejsce warunku z art. 4 pkt 6 wprowadza wymaganie, aby osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową spełniała w dniu wejścia w życie ustawy (1.01.2009 r.) warunek posiadania, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

W tym miejscu należy przytoczyć jeden z licznych wyroków Sądu Najwyższego w tej kwestii np. z 13.03.2012 r. sygn. II UK 164/11 (LEX 1289168), w którym wskazał, iż warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle wykładni językowej art. 4 i 49 ustawy, jest legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy, a więc po 1.01.2009 r. W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do "nowego" świadczenia jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac) można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy). Innymi słowy brak podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, dziś nie może być tak kwalifikowany (por. również wyrok Sądu Najwyższego z 4.09.2012 r. sygn. I UK 164/12, LEX 1284720 i z 4.12.2013 r. II UK 159/13, LEX 1405231 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 2.04.2014 r. sygn. III AUa 2302/13, LEX 1506769).

Zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych prace w szczególnych warunkach, to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku. Wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1, a w szczególnym charakterze załącznik nr 2 do ustawy. W załączniku nr 2 wymienione zostały wprawdzie prace kierowców, ale tylko kierowców autobusów, trolejbusów, pojazdów uprzywilejowanych oraz kierowców przewożących towary niebezpieczne wymagające oznakowania pojazdu (pkt 8,9,10 załącznika nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych).

W niniejszym postępowaniu odwołujący wykazywał, iż zarówno przed, jak i po 31.12.2008 r. pracował w warunkach szczególnych, świadcząc pracę kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony oraz kierowcy ciągnika, zatrudnionego przy pracach w lesie. Prace te nie są jednak w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych traktowane jako prace wykonywane w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (nie są wymienione we wskazanych załącznikach do ustawy o emeryturach pomostowych) i nie mogą stanowić podstawy do przyznania wnioskowanego przez J. K. prawa do emerytury pomostowej.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji wyroku.